

Lehdistötiedote

Luxemburg, 16. tammikuuta 2018

EU:n tarkastajat: Euroopan keskuspankki on luonut kriisinhallintaa varten huomattavan kehyyksen, jossa on kuitenkin yhä puutteita

Euroopan tilintarkastustuomioistuimen uudessa kertomuksessa todetaan, että Euroopan keskuspankki (EKP) on luonut kriisinhallintaa varten huomattavan kehyyksen, mutta joitakin puutteita on vielä korjattava. Tarkastajat toteavat, että varhaista tilanteeseen puuttumista koskevista arvioinneista ja pankkien kaatumisen tai todennäköisen kaatumisen arvioinnista annettuja ohjeita henkilöstölle olisi parannettava.

EKP otti vastuun laajoista pankkivalvontatehtävistä vuonna 2014. Sen vastuualue kattaa tällä hetkellä noin 120 euroalueen pankkia. Viimeaikaisessa lainsäädännössä lisätään entisestään EKP valvontaa tilanteissa, joissa "järjestelmän kannalta merkittävä" pankki EU:ssa näyttää olevan vaikeuksissa. Yhteisen kriisinhallintaneuvoston vastuulla on löytää ratkaisu, jos pankki saavuttaa pisteen, jossa se kaatuu tai todennäköisesti kaatuu. Tarkastajat havaitsivat, että EKP on tosiasiaa luonut valvontatehtävänsä yhteydessä huomattavan kriisinhallintakehyyksen.

Resursointi pankkien elvytysuunnitelmien arviointia ja kriisipankkien valvontaa varten näyttää olevan tyydyttävä, vaikka alkuvaiheen suunnittelu oli osin puutteellista ja henkilöstön kohdentamista kiireellisimpiin tilanteisiin on parannettava.

EKP viimeistelee parhaillaan muiden valvontaviranomaisten ja yhteisen kriisinhallintaneuvoston kanssa tehtäviä ulkoisia koordinointi- ja yhteistyöjärjestelyjä. Tarkastajat katsovat, että ratkaisematta olevat kysymykset voivat kuitenkin viivästyttää ja rajoittaa tietojenvaihtoa ja heikentää koordinoitua tehokkuutta.

Pankkien elvytysuunnitelmien arviointimenettelyt on laadittu ja arvioijilla on näin ollen käytettävissään hyödyllisiä välineitä ja ohjeita. Elvytysuunnitelmien arvioinnin tuloksia ei silti käytetä järjestelmällisesti kriisin tunnistamiseen tai hallintaan.

Tarkastajien mukaan EKP:n kriisinhallinnan toimintakehyyksessä on joitakin puutteita ja eräitä merkkejä tehostamasta täytäntöönpanosta on havaittavissa. Varhaista tilanteeseen puuttumista koskevasta arvioinnista annettuja ohjeita ei ole kehitetty riittävän pitkälle, eikä niissä määritellä objektiivisia perusteita tai indikaattoreita sen toteutamiselle, että pankki on kriisitalanteessa. Siitä, miten EKP:n valtuuksia

Lehdistötiedotteessa esitetään Euroopan tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksen keskeiset tiedot.

Erityiskertomus löytyy kokonaisuudessaan sivustolta www.eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – Tiedottaja

Puh. (+352) 4398 47063

Matkapuhelin (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – Lehdistöavustaja

Puh. (+352) 4398 45410

Matkapuhelin (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

Sähköposti: press@eca.europa.eu

@EUAuditors

eca.europa.eu

käytettäisiin parhaiten eri skenaarioissa, ei ole annettu ohjeita. Myöskään kaatumisen tai todennäköisen kaatumisen arviointia koskeva ohjeistus ei ole riittävän laajaa ja yksityiskohtaista.

Tarkastajat antavat joitakin suosituksia, joiden tarkoituksena on parantaa EKP:n toteuttamaa kriisinhallintatoimintaa. He suosittelevat muun muassa, että elvytysuunnitelmien arvioinneista saatua kokemusta hyödynnetään paremmin ja että rahoitustilanteeltaan merkittävästi heikentyneiden laitosten omaisuuserien laatu varmennetaan.

Tarkastajat tuovat myös esiin, että yhteistyö EKP:n kanssa sujui osittain hyvin, mutta EKP kieltäytyi antamasta tilintarkastustuomioistuimen käyttöön tämän pyytämää tärkeää evidenssiä. Kieltäytyminen häytti tarkastustyötä siinä määrin, että tilintarkastustuomioistuin pystyi kyllä tekemään yleisiä johtopäätöksiä EKP:n menettelyjen rakenteesta, mutta ei kyennyt vahvistamaan EKP:n käytännössä toteuttaman kriisinhallintatoiminnan tehokkuutta.

Taustaa

Tilintarkastustuomioistuimella on valtuudet tarkastaa EKP:n hallinnon tehokkuutta (operational efficiency of management). Tämä toinen tarkastus, jonka tilintarkastustuomioistuin toimitti EKP:n osallistumisesta pankkivalvontaan, täydentää yhteiseen kriisinhallintaneuvostoon kohdistettua tarkastusta, josta julkaistiin tarkastuskertomus viime kuussa. Kuten odotettavissa oli, molemmissa tarkastuskertomuksissa käsitellään samankaltaisia aiheita, ja tilintarkastustuomioistuin tuokin esiin niin tässä kertomuksessa kuin yhteistä kriisinhallintaneuvostoa koskevassa kertomuksessa, että näiden kahden elimen vuorovaikutusta on tarpeen lisätä. Varhainen toiminta, onnistunut tietojenvaihto ja sen varmistaminen, että kyseisten elinten välillä ei ole suuria sääntelyn tai valvonnan aukkoja, on erityisen tärkeää pankkien kriisien tehokkaan hallinnan kannalta. EKP ja yhteinen kriisinhallintaneuvosto ovat tosin tehneet yhteisymmärryspöytäkirjan, mutta siinä annettuja ohjeita olisi parannettava. Lisäksi lainsäätäjien olisi harkittava toimia, joilla lähennettäisiin yhteisen kriisinhallintaneuvoston ja EKP:n toimeksiantoa ja parannettaisiin niiden välistä tietojenvaihtoa.

Tarkastajat panevat merkille, että EKP ja yhteinen kriisinhallintaneuvosto ovat kumpikin hyväksyneet suurimman osan suosituksista, jotka niille annettiin asianomaisten tarkastusten perusteella. Tarkastajat seuraavat jatkossa suositusten täytäntöönpanon edistymistä.

Toimittajille tiedoksi

Vuoden 2008 finanssikriisi sai aikaan huomattavia muutoksia rahoitusalan sääntelyssä EU:ssa. Pankkivalvontaa koskevaa säädöskehystä vahvistettiin, ja vuonna 2014 perustettiin yhteinen valvontamekanismi (YVM). Euroalueen suurten pankkien valvonta annettiin Euroopan keskuspankin (EKP) vastuulle. YVM koostuu EKP:stä ja mekanismiin osallistuvien jäsenvaltioiden kansallisista valvontaviranomaisista. Yksi YVM:n päätavoitteista on euroalueen pankkijärjestelmän vakauden varmistaminen. EKP:ssa pankkivalvonnan parissa työskentelee yli tuhat henkilöä.

Tarkastajat tutkivat tätä tarkastusta varten EKP:n valvontatehtävänsä yhteydessä toteuttamaa kriisinhallintaa. Kriisinhallinnan puitteissa valvontaviranomaisen tehtävänä on myös tunnistaa pankin rahoitustilanteen heikkeneminen ja käyttää tarvittaessa valtuuksiaan, jotka liittyvät varhaiseen tilanteeseen puuttumiseen. Kriisinhallinta käsittää lisäksi pankkien ennakkoon laatimat elvytysuunnitelmat, joilla varaudutaan kriiseihin.

Koska pankkeja ja muita rahoitusalan yrityksiä koskevien sääntely- ja valvontarakenteiden merkitys on suuri, tilintarkastustuomioistuin on kohdistanut niihin useita tarkastuksia ja aikoo toimittaa vastaavia tarkastuksia myös jatkossa. Tämä on kuukauden sisällä toinen tilintarkastustuomioistuimen kertomus vaikeuksissa olevien pankkien kohtelua koskevasta EU:n järjestelmästä. Ensimmäinen kertomus julkaistiin joulukuussa 2017 otsikolla ”Yhteinen kriisinhallintaneuvosto: Pankkiunionia koskeva haastava työ on aloitettu, mutta edessä on vielä pitkä tie”.

Tämän kertomuksen lisäksi on hyödyllistä lukea tilintarkastustuomioistuimen vuonna 2016 laatima tarkastuskertomus "Yhteinen valvontamekanismi – hyvä alku, mutta lisäparannuksia kaivataan". Se oli ensimmäinen EKP:n valvontatehtävistä laadittu kertomus, ja siinä käsitellään EKP:n perustaman yleisen valvontajärjestelmän hallinnon tehokkuutta.

Erityiskertomus nro 2/2018: "EKP:n toteuttaman pankkien kriisinhallintatoiminnan tehokkuus" on saatavilla tilintarkastustuomioistuimen sivustolla (eca.europa.eu) 23:lla EU:n kielellä.